A n.-szalontai ref. egyházmegye

f. 1876. április 4-én

N.-Szalontán tartott

közgyülésének jegyzőkönyve.

Osváth Imre eperes elnöklete alatt.

Jelen voltak:

Egyházi tanácsbirák:	Világi tanácsbirák:
Nagy Sándor.	Lovassy Ferencz.
Nagy Dániel.	Ercsey Sándor.
Csomor János.	Benedek Ferencz.
Ferenczy Gedeon.	Fónagy László.

Szél Kálmán, egyszersmind e. m. főjegyző.

Böszörményi Károly lelkészi gyámintézeti, Nagy Péter e. m. házi-pénztárnok; továbbá lelkészek, tanitók, e. képviselők nagy számmal.

Elnöklő esperes, a gyülést megnyitó beszédében, melegen emlékezik meg, hazánk nagy halottjáról Deák Ferenczről, ki mint a vallás-szabadság bátor harczosa, — s a vallás egyenlőség buzgó bajnoka, — szeplőtlen jellemén s polgári igaz érdemén kivül is — örök nevet vivott ki; — mély sajnálattal emliti fel az oly sok vidéken pusztitó árviz majdnem országos csapását, a mely százezrek, millók reményét sőt lételét fenyegeti veszélylyel, — s midőn e csapással sujtoltak részére, — a keresztyéni szeretet hangján — segélynyujtásra, segélygyüjtésre hivja fel a jelenlevőket: mély tisztelettel üdvözli, az e. megyének országos elfoglaltsága miatt, — távollevő segédgondnokát, — a szép számmal megjelent e. megyei tanácsbirákat, — lelkészeket, tanitókat, az egyházak képviselőit; s jelen e. megyei gyülést megnyitottnak nyilvánitja.

1. szám.

Bölöny Sándor tanácsbiró, e tisztéről családi körülményei miatt lemond;

e. megyei gyülésünk, e lemondást midőn sajnálattal veszi tudomásul, egyszermind köszönetét nyilvánitja, az ügyeiben éveken át annyi buzgóságot kifejtett tanácsbirájának, — s felhivja az e. megye egyházait, hogy az ekép megürült világi tanácsbiróságra szabályszerüen kiállitott szavazatalkat, f. évi szeptember 1-ig N.-Szalontára az e. megye főjegyzőjéhez küldjék be; — felkéri továbbá Nagy Sándor, Ercsey Sándor, Fónagy László és Szél Kálmán tanácsbirákat, hogy a bejött szavazatokat számitsák össze, s az erről szóló jelentésöket az esperesi hivatal útján e. megyei gyülésünkhöz terjesszék be; — e küldöttségmegbizatik, a netalán szükségelt ujabb szavazás elrendelésére.

2. szám.

Tabajdi Lajos, Szatmár-Németibe elválasztott lelkész, — aljegyzői tisztéről — köszönete nyilvánitása mellett lemond;

e. megyei gyülésünk midőn e lemondást elfogadja, — köszönete kifejezésével, s áldás kivánattal bocsátja el tevékeny tagját uj állomására; — egyszermind felhivja az egyházak elöljáróit, hogy az igy megürült aljegyzőségre, szabályszerüen kiállitott szavazatkat f. évi szeptember 1-ig N.-Szalontára az e. megye főjegyzőjéhez küldjék be; — felkérvén az 1. szám alatt jelölt bizottságot, hogy az aljegyzői szavazatokkal is a fentebbi pont értelmében bánjék el.

3. szám.

Olvastatott a n.-szalontai ref. e. megye 67. — 1875. sz. végzésében megbizott küldöttség munkálata, a heves-n.-kunsági e. megye 54. — 1872. sz. inditványról, melynek alapján,

Egyházmegyei gyülésünk a heves-n.-kunsági 54. — 1872. sz. e. megyei inditványt lényegében elfogadja, de mert azt, — a kivitelre vonatkozó részletezésénél nagyon complicáltnak találja, — a következő egyszerüsitéssel:

A.) Minthogy az egyházi hivatalnokok számára szükséges épitkezéseket s azoknak javitásait a beltelkeken mindenütt és mindég maga a tulajdonos egyház tartozik teljesiteni: a beltelkeken az egyházi hivatalnokok által tett beruházások megtérítése csakis a gyümölcsfákra szoritkozik, és itt a 4—10 év közötti életképes oltvány dbonként 40 krjával, a 10 éven felüli életképes oltvány drbonként 1 frjával térítendő meg. A nem oltott, de életképes termő magoncz gyümölcsfák korra való tekintet nélkül 20 krjával térítendők meg. A megtérítendő fák száma összesen 100 drban mint maximumban állapittatik meg, ezen felül megtérités nem követelhető. Diszfák, cserjék kártérités tárgyát nem képezik, azonban úgy ezek, mint a 4 éven alóli oltványok és magonczok távozáskor elvihetők, — de úgy ezeknek mint az álló fáknak távozás alkalmávali rongálása vagy elpusztitása büntetés terhe alatt tiltatik.

B) Külsőségeken, de csak ott hol legalább is 20 hold föld van az egyházi hivatalnok használatában, — az egyházi hivatalnok által épitett egy szobából, konyhából, kamarából és 8 nagy jószágra számitott istállóból álló gazdasági épület és egy kút kártérités tárgyát képezi, úgy szintén a gazdaságban ültetett legalább 4 éven felüli haszonfa, továbbá a földek rendszeres trágyázása, valamint a rendszeresen készitett luczernás is, ha azokat legalább 3 éven át nem használta az illető egyházi hivatalnok. Azonban kártéritésre csak úgy tarthat igényt, ha a trágyázás, s illetőleg luczernás készitése rendszeres volt és a helybeli presbyterium tudtával és bizonyitása mellett történt. A hivatali fizetést képező szőlők ujonnan eszközlött ültetése mindenkor a tulajdonos egyház terhét képezvén, megtérités tárgya nem lehet, ugyszintén az azokon tett időnkénti javitás sem. A kártérités a talált becsérték alapján eszközlendő. A becslést mindenkor 3 tagú küldöttség teljesiti, melybe egy tagot a távozó, vagy elhalt egyházi hivatalnok, vagy utódai, — egy tagot az ujonnan belépő egyházi hivatalnok választ, egy tagot az e. megyei elnökség nevez ki. E küldöttség mint választott bíróság jár el, eljárásáról az e. megyei gyülést mindenkor értesitvén. A kártéritési összeg a javadalom átvételétől számitott 3 év alatt fizetendő ki.

4. szám.

Tárgyalás alá vétetett a lelkészi fizetés minimumának megállapitásával megbizott e. megyei küldöttség munkálata, melyben mint vezérelv kiemeltetett, hogy a megállapitandó minimum csak is ugy lesz gyakorlati, ha az, mint általában kötelező erejü, mindenütt életbe léptethető és méltányos lesz, azaz olyan, a mely egyfelől a ref. lelkésznek szerény bár, de a megélhetést biztositó jövedelmet állapit meg, — másfelől a túlfeszitett igényeket kerülve, nem szolgál indokul a vallás s általában az egyházias érdekek veszélyeztetésére.

Ezen küldöttségi munkálat nyomán, tekintve azt, hogy a mai nemzedék hazánkban sulyos és nehezen viselhető közterhekkel van megróva, tekintve azt, hogy a tanitói fizetés minimuma 300 frtban, a jegyzői fizetés minimuma 400 frtban van köztörvényileg megállapitva, — és hogy a világi pályán az okleveles közhivatalnokok fizetési minimuma 600 frt; a ref. lelkészi fizetés minimumát lakáson és stolárén kivül 600 frtban állapitja meg e. megyei közgyülésünk, és pedig azon egyházakban, hol a lelkészi fizetés 600 frtra nem megy, — első sorban az illető egyházközség szólitandó fel e hiány kipótlására, — s ha ők erre hajlandók nem volnának, ez esetben a lelkészség a tanitósággal egyesitendő a lelkész kezében, — s ott hol e két hivatal egyesitése után sem menne a lelkészi fizetés 600 frtra, — ha a felekezeti s nemzeti érdekek veszélyeztetve nincsenek és a helyi viszonyok lehetővé teszik, az ilyen egyház mint filia más anyaegyházhoz csatolandó, — a hol pedig az ilyen egyháznak mint anyaegyháznak fenntartása, — felekezeti s nemzeti érdekből szükséges, — a tanitósággal egyesitett lelkészség fizetését vagy a ref. segély-egylet pénztárából, vagy az államsegélyből véli e. megyénk 600 frtra kiegészitendőnek, a szerint, a mint idegen elemek közé ékelt az ilyen egyház vagy nem.

Ezen e. megyei határozatot alkalmazva a n.-szalontai e. megyére, a mult év folyamán eszközölt díjlevelek értékelése nyomán 16 lelkészi fizetés nem üti meg a 600 frt minimumot, u. m. az anthi, bajji, fenesi, homorogi, apáthii, szemlaki, tárkányi, sz.-leányfalvai, b.-zerindi, b.-sebesi, gyoroki, remetei, sonkolyosi, szakálli, s.-keresztúri és a b.-ujlaki, — melyek közül a csekélyebb összegü pótlékot u. m. Anthon 59 frtot, — Bajjon 79 frtot, — Homorogon 45 frtot, Szemlakon 109 frtot, és Tárkányon 15 frtot reméllhetőleg maga az egyházközség fogja utánpótolni, — 11 helyen pedig u. m. Fenesen, Apáthiban, Sz.-Leányfalván, B.-Zerinden, B.-Sebesen, M.-Gyorokon, Remetén, Sonkolyoson, Szakállon, S.-Keresztúron és B.-Ujlakon a lelkészség a tanitósággal egyesitendő és pedig úgy, hogy e két hivatal egyesitése mellett is B.-Sebesen és Sonkolyoson a ref. segély-egylet pénztárából, B.-Zerinden, Gyorokon és Szakállban az államsegélyből nyerendő állampótlék is kikérendő. Ezen e. megyei határozat e. kerületi megerősités után minden változás esetén azonnal foganatositandó.

5. szám.

Tárgyalás alá vétetett az államsegély kiosztása tárgyában kinevezett e. kerületi küldöttség munkálatáról javaslattétellel megbizott e. megyei küldöttség véleményes jelentése,

melynek alapján az e. kerületi bizottság azon javaslatát, hogy a 24,000 forintnyi államsegélyből $^1/_3$ azaz 8000 frt a debreceni ref. főiskolának adassék mindaddig, mig e segélyt az épitkezési pénztár szükségli; a másik $^1/_3$ azaz 8000 frt az e. megyék lelkészi nyug- és gyámintézetének adassék, — a harmadik $^1/_3$-ból az az 8000 frtból 6000 frt évenként az állandó segélyezést igénylő egyházak és belhivatalnokok közt osztassék fel, — a fenmaradó 2000 frt pedig az épitkezéssel foglalkozó szegény egyházak és csapással sujtolt belhivatalnokok segélyezésére forditassék, — e. megyei gyülésünk elfogadja, de azon hozzátétellel, hogy az 1. pont alatti 8000 frt csak addig forditassék a debreceni ref. főiskola javára, mig az épitkezésre a bécsi hitelintézettől felkölcsönzött 125,000 frt a még hátrányban levő 23 ráta lefizetésével törlesztve lesz, — s ekkor ugy ezen 8000 frt, mint a 2. pont alatti másik 8000 frt az e. megyékben levő papi nyug- és gyámintézeteknek adassék, — és pedig nem az e. kerületi bizottság által ajánlott igen ingatag osztályzat alapján, hanem azon kulcs szerint, melyet a lelkészi díjlevelek értékelése ad; — e végből az e. kerület minden egyházában értékeltessék a lelkészi fizetés s ennek alapján a szerint határoztassék meg az e. megyei gyámintézetek osztaléki hanyada, a mint egyik vagy másik e. megyében több vagy kevesebb a csekélyebb fizetésü lelkészségek száma. E czélból midőn ide mellékelve az e. kerületi gyülésre felterjesztjük az e. megyénkben levő közgyülésileg értékelt lelkészi fizetések kimutatását, egyszersmind a n.-szalontai e. megyében levő anyaegyházak közül állandó segélyezésre ajánljuk B.-Zerind, M.-Gyorok, B.-Sebes, Sonkolyos, Szakáll és Pankotát, — ezek közül B.-Sebes és Sonkolyos mint idegen elem közé ékelt egyházak véleményünk szerint a ref. segély-egylet pénztárából segélyezendők, ugy szintén a János-falvai, nyégerfalvai, német-peregi leány-egyházak is, — a fenemlitett többi egyházak valamint a cserméi és kisházai leány-egyházak és azok belhivatalnokai pedig az államsegélyből pártolandók.

6. szám.

Tárgyalás alá vétetett az énekeskönyv tárgyában kinevezett e. kerületi küldöttség jelentése, a mely inditványozza, hogy pályázat utján mind a 150 zsoltár átdolgoztassék, dallamai kijavittassanak, addig is azonban mig ez megtörténhetnék, fogyatékán levén a régibb nyomásu énekeskönyv, a most eszközlendő uj nyomásnál a feltünőbb verselési és nyelvezeti hibák a melléklet szerint javittassanak ki s a nem használt zsoltárok hagyassanak ki.

Tekintettel arra, hogy nem gyakorlati a társadalom minden rétegében olyan nagy elterjedésnek örvendő és kegyelettel őrzött könyvet, mint az énekeskönyv, gyakori változásnak tenni ki s ez által mindannyiszor hullámzást idézni elő, — e. megyei gyülésünk mindaddig, mig a már most nyitandó pályázat utján énekes-könyvünkön és a halotti énekeken a nagyon szükségelt javitás s illetőleg teljes átdolgozás meg nem történik: azokat egyszerüen a régi alakban meghagyandónak, s a mennyiben szükséges ilyen alakban utánnyomandónak véli.

7. szám.

A tiszántúli e. kerület 198. — 1875. sz. végzésében vélemény nyilvánitásra hiván fel e. megyénket az egyetemes nyugdij- és gyámintézet ügyében tett beregi e. megyei inditvány, — valamint a „Bethlen Gábor“ és a „Tisza“ biztositó intézet e tárgyú tervezete felől,

részint mert e tervezetek mindenike több különnemü tényezők összemüködését kivánja meg, s épen ezért kivitelében nagyon nehézkes s viszonyaink közt alig is foganatositható, — részint mert széles alapra vetett számitásában, a mellett hogy költséges, még kellő biztossigot sem nyujt: e. megyei gyülésünk ezeket egyszerüen mellőzendőnek véli s helyettök az e. megyékben fenálló lelkészi nyug- és gyámintézetek pártolását s a mennyiben szükséges átidomitását és az államsegélyből leendő rendszeres segélyeztetését ajánlja.

8. szám.

Olvastatott az esperesi jelentés, mely szerint:

1. a 70. — 1875. sz. e. megyei végzés, az e. megyei tanitók tudomására hozatott.

2. a 71. — 1875. sz. e. megyei végzésnek elég nem tétetvén, Tárkányban a lelkész-választás mind ez ideig nem volt elrendelhető.

3. beterjesztetik, az $187^{4}/_{5}$-ik év folyamán, a n.-szalontai e. megye részéről különböző czélokra beszolgáltatott, — s az e. megye esperese által befizetett pénzekről kimutatás, — az eredeti nyugtákkal együtt, — és pedig:

a) a debreczeni főiskola átalakitására	333 frt	55 kr.
b) a debreczeni főiskola ujból-épitésére	523 frt	84 kr.
c) a „ felsőbb tanulók tápintézetére	8 frt	9 kr.
d) a „ szolga „ „	4 frt	10 kr.
e) közigazgatási pénztárba s egyes adományokra . . .	479 frt	31 kr.
f) a magyar ref. segély-egylet részére	19 frt	15 kr.
Összesen	1368 frt	4 kr.

4. felhivatik az e. megyei gyűlés, hogy az e. kerületi gyülésre küldendő e. megyei képviselő részére, napi dijat állapitson meg.

5. végül a kánonszerü egyház-látogatás ideje, az eddigi gyakorlattól eltérőleg, a téli félévről a nyári félévre tétessek át, és pedig ugy, hogy a jelen év átmeneti időül vétetvén, már ezen évben, szeptember hóban, kezdethessék meg ezen hivatali működés.

E. megyei gyülésünk a beterjesztett esperesi jelentés 1. 2. számát tudomásul veszi, — a 3. alatti számadást, — a csatolt eredeti nyugtákkal együtt — az e. megye levéltárába tétetni rendeli; — az e. kerületi gyülésre küldendő e. megyei képviselőnek, — napidij és utiköltség helyett — minden gyülésre 20 frt utiátalányt szavaz meg; — a kánon-szerü egyházlátogatás idejét pedig, ezentul április, május, junius hónapokra teszi át, — jelen évben — mintegy átmenetül — szeptember hónapot tüzvén arra ki.

9. szám.

Az egyház-látogatási jegyzőkönyvből vett értesülés nyomán:

felhivja e. megyei gyülésünk a s.-kereszturi e. elöljáróságot, hogy a roskadozó papi lakot javitsa ki, — tartozásait törlessze; — utasitja az okányi e. elöljáróságot, hogy a főiskola épitési költséget, — melylyel 7 év óta van hátrányban, — még ezen év folyamán mulhatlanul fizesse ki, — s erről f. évi október 1-ig az

e. megye elnökségéhez jelentést tegyen; — meghagyja a b.-apáthii e. elöljáróságnak, hogy pontosabban és erélyesebben lásson kötelessége teljesitéséhez, melyhez tartozik az egyházi adó beszedése, gondnoki számadás vezetése, az egyházi hivatalnokok dijazása, a közigazgatási költségeknek, s általában minden köteles tartozásoknak pontos teljesitése, — mit is ha jövőben ismét elhanyagolnának, közigazgatási uton kényszeritettnek elöljárói tisztök pontos teljesitésére; — kötelességökbe tétetik, hogy ezen e. megyei rendelet foganatositásáról f. évi szeptember 1-ig tegyenek jelentést az e. megye elnökségéhez. — Komádiban, egyfelől az e. elöljáróság figyelme hivatik fel, a gyenge és elhanyagolt állapotban levő külső leány iskolára, — másfelől az illető tanitó, hivatalától leendő felfüggesztés alatt, — utasittatik iskolája jobbitására; — a homorogi egyház iskola épitésre, s tartozásai lefizetésére utasittatik. Gyantán, — iskolaszék állitása, — az iskola-köteles mulasztók rendszeres büntettetése, — s a tantermeknek a szükséges taneszközökkeli ellátása hagyatik meg az e. elöljáróságnak, — e tárgyu jelentése f. évi szemtember 1-ig az e. megye elnökségéhez beváratván. Belényesen és B.-Ujlakon a hanyag iskolázás megszüntetése végett a mulasztók büntetése életbe léptetendő; — a remetei e. elöljáróság utasittatik, hogy ujból készült, de czélszerütlenül épült iskoláját, — mely mind a tanulók, mind a tanitó egészségét veszélyezteti, — még ezen év folyamán czélszerüen javitsa ki, — s e tárgyu jelentését f. évi október 1-ig az esperesi hivatalhoz adja be. — Fenesen, ugy az e. elöljáróság, mint a lelkész kölcsönösen figyelmeztetnek, hogy tisztök teljesitését ne az egymás elleni vádaskodásban, — a kicsinyes dolgok feletti kötekedésbe helyezzék, hanem az egyház javának és előmenetelének közös erővel leendő munkálásába; — a lelkész beadványára vonatkozólag e. megyei gyülésünk fentartja 17. — 1875. számu határozatát. — Tenkén utasittatik az e. elöljáróság, hogy a mult évi gondnoki számadást készitse el, s erről f. évi julius 1-ig tegyen jelentést az e. megye elnökségénél; — F.-Gyarmaton kötelességébe tétetik az e. elöljáróságnak, a gondnoki számadások teljes elkészitése, — az iskola-köteles mulasztók rendszeres büntettetése. — továbbá a tervelt iskola épitésnek oly módoni intézése, hogy a teljesen kész iskola épület, már ezen év októberében használatba vétessék. Az erdőhegyi egyház, az iskolájában még mindég hiányzó méter mértékeket szerezze meg és tanittassa, — s a mulasztókat büntetés által kényszerittesse rendszeres iskolázásra. — Árpádon óhajtandó, hogy az annyira szükségelt második iskola mielőbb felépittessék, e tárgyban felhivatik az e. elöljáróság, a legnagyobb buzgóság kifejtésére, jelentése az esperesi hivatalhoz f. évi október 1-ig beváratván. F.-Tóthon, a legnagyobb buzgóság és erély kifejtésére utasittatik az e. elöljáróság, a gyakori változás és helyi viszonyok folytán annyira elhanyagolt egyház és iskola érdekében; — Tamásdán az elhanyagolt iskola épület kijavitása, — a gondnoki számadások elkészitése, — és az e. hivatalnok hátrányfizetésének teljesitése hagyatik meg az e. elöljáróságnak, e tárgyu jelentése f. évi szeptember 1-ig az esperesi hivatalhoz beküldendő; — Pankotán a tanügyre nagyobb gond forditandó, — s az egyházi hátrány-tartozások közigazgatási uton is behajtandók; — Szemlakon, — örömmel értesült e. megyei gyülésünk a Schilling Frigyes által tett alapitványról, s midőn ezen alapitó levélnek, az e. megye levéltárba leendő megküldésére felhivja az e. elöljáróságot, utasitja azt, hogy évenként jelentést tegyen ezen alapitványról. A k.-peregi egyház elöljárósága utasittatik, hogy elhanyagolt külső iskolájára több gondot forditson, — az e. megyei és főiskolai, — több évekről folytonosan hátrányban levő tartozásait, még ezen év folyamán törlessze, ellenkező esetben közigazgatási uton lesz erre kényszeritendő. A sarkadi e. elöljáróság felhivatik, hogy nagyobb fiiskolájára több gondot forditson, — az egyházi magtár ügyében pedig, a közelebb tartandó e. megyei gyülésre részletes jelentést terjesszen be. K.-Gyánban utasittatik a lelkész, hogy az e. kerületi szabályrendeleteket pontosan tartsa meg.

Általában figyelmezteti e. megyei gyülésünk az egyházak elöljáróit, azon már régibb rendeletének pontos megtartására, hogy ott, hol alapitványok vannak, azokról évenként jelentést tegyenek, — a hol pedig uj épitkezés történik, az uj épület tervrajzát, helybenhagyás végett, az e. megyei gyüléshez előzőleg terjesszék be.

Végül felhivatnak egyfelől a lelkészek, hogy a presbyterium által a gondnoki naplót, havonként, nézessék át, s azt általában ellenőriztessék, továbbá gondoskodjanak arról, hogy a gondnoki számadás rendszeresen készittessék, a bevétel, kiadás, okmányokkal láttassék el, s a netaláni hátrány pontosan mutattassék ki; — más felől az egyház látogatók, hogy a gondnoki és egyházi számadásokat rendszeresen vizsgálják át, — s azoknak eredményét, — a bevétel, kiadás és hátrány kitüntetésével jegyzőkönyveikbe vezessék be.

10. szám.

Beterjesztetett, a 26. — 1875. sz. e. megyei végzésben Zsadányba kiküldött e. megyei bizottság jelentése, mely szerint az 1875. évi tavaszi közgyűlésre, Zsadány egyházközség nevében, Nagy Beniámin lelkész ellen beadott vádpanaszt, 173 szavazó egyháztag közül, csupán 3 tette magáévá,

igy e vádpanasz, — mint önmagától elesett, — egyszerüen mellőztetik.

11. szám.

Tárgyalás alá vétetett, a 76. — 1875. számu e. megyei végzés által a n.-zerindi templom-épitési alap ügyében kiküldött e. megyei bizottság véleményes jelentése; — s ezzel kapcsolatosan, a n.-zerindi egyháztanácsnak, a helybeli népgyűlés ·/. alatt mellékelt határozatán alapuló azon kérelme, hogy a templom-épitési alapra 1871-ben kivetett 1000 frtból hátrányban levő összeg 12% kamatjával a f. 1876. évben szedessék be, valamint az ezen évben birtokaránylag kivetendő 1000 frt is; — azontul, ha valami csapás nem éri a lakosságot, évenként 1000 1000 frt vettessék ki és szedessék be, mindaddig, mig azt a protestáns felekezeti lakosság szükségesnek véli;

e. megyei gyülésünk, bár jogosan kötelezhetné, a n.-zerindi egyház tagjait az 1871., 1872., 1873., 1874., 1875. évekről, templomépitési alap czimén reájok törvényesen kivetett, — s a n.-zerindi egyházi előljáróság által elég hibásan, évről-évre elhalogatott hátrány tartozások lefizetésére; — s bár meg van győződve, hogy az e. megyei küldöttség által ajánlott azon módozat, hogy öt éves hátrány tartozásukat összesitve 3 év alatt fizessék le, — épen a n.-zerindi egyháztagok jól felfogott érdekéből előnyösebb: mindazáltal tekintve azt, hogy a n.-zerindi templom jelen állapotában — emberi számitás szerint — nehány évig még használható, — s tekintve azt, hogy évek óta csapással sujtolt vidékünkön, maga a megélhetés is minő terhes; — a n.-zerindiek megnyugtatására és kérelme folytán, 1871. évi, e. megyeileg is megerősitett határozatot oda módositja, hogy a templomépitési alapra 1871-ben kivetett 1000 frtból még hátrányban levő összeg 12% kamatjával, a folyó 1876. évben beszedessék, ugy szintén az 1876-ban birtokaránylag kivetendő másik 1000 frt is; — ezentul pedig évenként, — ha csak általános elemi csapás nem sujtja N.-Zerindet, — 1000—1000 frt vettessék ki és szedessék be e czimen, mindaddig, mig azt a ref. lakosság szükségesnek véli; — utasittatik a n.-zerindi egyház előljárósága, hogy a kivetés és beszedés foganositása végett, a külső s belső előljárókból, egy vegyes bizottságot válasszon, — s a kivetés czimén befolyt pénzt, haladéktalanul takarékpénztárilag helyezze el, — s erről, s általában a templomépitési alapról, évenként az egyházlátogatóság utján, rendszeres jelentést terjesszen e. megyei gyülésünkhöz.

12. szám.

Olvastatott Sándor József tamásdai egyház gondnok és tiz érdektársa nevében beadott azon kérvény, melyben nevezett tamásdai lakosok, Kincses Pál lelkészöket, — mint a ki már eddig is felzaklatott kedélyeket, — türhetetlen gorombasága, sértegető gunyolódásai által a végletekig korbácsolta fel, — ki az egyháztanács tagjait tolvajoknak, ostobáknak, — az urvacsorához járuló szegény öreg asszonyokat — hallhatólag — marháknak nevezte el, — máshova áttétetni kérik. Kincses Pál a felhozott vádakat visszautasitja, — azokat személyes ellenségeskedésből eredő aljas rágalomnak nevezi, — s azoknak megvizsgálására küldöttséget kér, — kijelentvén, hogyha e vádak bebizonyithatók, nemcsak a tamásdai, de általában a lelkészi hivataltól mozdittassék el.

E. megyei gyülésünk Kincses Pál fentebbi kérelmére, s azon kijelentése alapján, hogy jövendőjét egészen az e. megyei gyülés kezébe teszi le, — a beterjesztett vádak megvizsgálására, e. megyei küldöttségképen Ercsey Sándor és Nagy Dániel tanácsbirákat kéri fel, eljárásukról jelentésüket az e. megye elnökségéhez bevárván; addig is azonban, mig ezen küldöttség megbizatásában eljárna, meghagyja e. megyei gyülésünk ugy a tamásdai egyházi előljáróságnak, mint lelkész Kincses Pálnak, hogy az egyházban a rendet tartsák fenn, s kötelességöket kölcsönösen, hiven teljesitsék.

13. szám.

Olvastatott Gál Mihály tárkányi volt lelkésznek, e. megyei gyülésünkhöz intézett azon kérvénye, melyben megállapittatni kéri:

a) hogy a tárkányi kurátorok és egyházfiak papibért fizessenek,

b) hogy ekklézsiát nyerhessen,

c) ekklézsia nyerhetésig pedig évenként a papi gyámintézettől segélyeztessék,

d) esperesi rendelet által a káplán részére itélt stólának felerésze, az 1875. évi búzatermés felével neki visszatérittessék.

E. megyei gyülésünk folyamodó kérésének helyt nem ád, mert az a) pontot illetőleg már végzésileg intézkedvén akképen, „hogy mivel ugy Tárkányban, mint vidékén, a bevett ősgyakorlat szerint — a gondnokok s egyházfiak mindég fel voltak mentve a párbér fizetése alól, s e czimen valamint eddig sem fizettek lelkészöknek, ugy most sem tartoznak fizetni Gál Mihálynak párbért," — ezen 71. 1875. számu határozatát e. megyénk most is fentartja. — A b) és c) pontot illetőleg pedig, minthogy Gál Mihály lelkészi meghivás s illetőleg állomást sehonnan sem nyert, igy abban őt e. megyénk meg sem erősitheti, s azt neki nem adhat, valamint a lelkészi gyámintézet pénztárából segélyt sem, mivel a kötelező gyámintézeti alapszabályok értelmében, mint hivatalától itéletileg elmozditott lelkész, saját személyére nézve, erre jogositva nincs. — A d) pontot illetőleg, e. megyei gyülésünk egy a helyszinére kiküldött választott biróság jelentése nyomán állapitván meg a papi félfizetés czimén, — három esztendőről Gál Mihályt illető — összes tartozásokat, s igy az 1874. évi őszi búzatermés, melyet Gál Mihály beadványában hibásan 1875. évinek nevez, ebben már felvétetvén, itt külön, másodizben javára meg nem itéltethetik, valamint az esperesi intézkedés által, a helyettes lelkész részére itélt stóláre sem, a mely mindenütt a fungens lelkészt illeti jogosan.

Jelen végzés, az ezzel meg nem elégedő Gál Mihály kivánatára a tiszántuli e. kerület közgyülésére tisztelettel felterjesztetik.

14. szám.

Beterjesztetett Szász György e.-gyaraki lakosnak, 103 aláirással ellátott kérvénye, melyben — mivel lelkészük Sipos Imre, velök hallgatóival gorombán bánik, őket — nehány aprómarhája elveszéséért — még a szószékről is tolvajoknak, gyujtogatóknak nevezi, mivel az egyházi vagyont saját önkénye szerint kezeli, mivel az iskolában való tanitást elhanyagolja, s végre mivel egyházi gyülések alkalmával, az ellenvéleményüeket leszidja s onnan kiküldi, ők nevezett lelkészük eltételét kérik.

Sipos Imre e vádiratra beadott feleletében megtámadja az e.-gyaraki kérvényének külalakját, állitván, hogy annak aláirói közül többen nem tudták, minek irtak alá, s felemlitve, hogy annak tartalma, miután az egyház látogató küldöttségnek be nem jelentetett, az e. kerületi régibb szabályrendeletek értelmében nem is volna most tárgyalható, az ellene emelt vádakat rágalmaknak nyilvánitja; elismeri hogy egyszer, aprómarhái elveszését követő vasárnap papolt a tolvajlásról, de az általánosságban volt tartva; a többi vádakra megfelelő az egyházlátogató küldöttség, mely a vezetése alatt levő iskolát és gondnoki számadást rendben találta; feleletéhez van csatolva egy nyilatkozat, melyben 42 e.-gyaraki lakos aláirásával bizonyitja, vele mint lelkésszel és tanitóval való megelégedését.

E. megyei törvényszékünk, megdorgálja Sipos Imre lelkészt, mint a ki — körébe nem tartozó dolgokba avatkozva, önmagát túlbecsülő modora és tapintatlan bánásmódja által elkeseredést keltett fel, s komolyan figyelmezteti őt, hogy jövőben ettől gondosan ovakodjék, s mint lelkész, hivatali tisztét ne a kipapolásban, hanem a keresztyéni szeretet hirdetésében keresse, s a helyi torsalkodástól magát távol tartva, emelkedjék a pártok felibe, és ne legyen azok kezében eszköz.

A folyamodó e.-gyarakiakat megrővja e. megyei törvényszékünk, hogy tisztán egyházi ügyben gyülést a lelkész tudta és jelenléte nélkül tartottak; mert presbyteri kormányzatunk szerint, kizárólag az egyháztat érdeklő ügyekben a presbyterium határoz, melynek tagjai a törvényesen választott presbyterek, elnöke a lel-

kész és gondnok, ezek hivják össze a presbyteri gyülést, előre meghatározván annak tárgyait; jövőre tartsák magukat ehez, s legyenek azon, hogy egyházi ügyekben, ne a szenvedély, hanem zsenge egyháznk java és emelési vágya sugalja tetteiket.

15. szám.

Tárkányból beterjesztetett azon nyugták hitelesitett másolata, amely a Gál Mihály részére, a papi félfizetés czimén tett kiadásokat igazolja; s miután e nyugtáknak, a 71. 1875. számu e. megyei végzésben emlitett, küldöttségileg megállapitott, papi félfizetés sommázatával történt egybevetéséből az tünt ki, hogy a tárkányi egyház a Gál Mihályt 1875. április 24-ig illető papi félfizetést, vagy tényleg kifizette, vagy ha van is abból valami csekély rész fenn, az, mint állitólag az egyháztagok által már előbb kifizetett per tárgyát képezi;

a lelkészválasztás akadálya igy elhárittatván, e. megyei gyülésünk Tárkányban, a rendes lelkészválasztást ezennel elrendeli f. áprilhó 17-re, a választás vezetésével Nagy Sándor és Benedek Ferencz tanácsbirákat bizza meg, felkérvén őket, hogy a választást előzőleg az egyház előljáróságot számoltassák meg, hova fordittatott 1875. április 24. óta a papi félfizetés?

16. szám.

B.-Zerind község előljárói a lelkész fizetésében levő 16 öl fának 6 ölre, a tanitó fizetésében levő 8 öl fának 4 ölre való leszállitását kérik azon okon, mert B.-Zerind a tagositás folytán elveszitvén faizási jogát, nincs miből fizetniök e fát, de meg a lelkész és tanitó az 1857-ben megtörtént legelő elkülönités alkalmával, földjeik arányában faizás czimén földeket kaptak.

Mivel a hitelesen megerősitett dijlevelekben kitett hivatali fizetés, méltányos kárpótlás nélkül, nem csonkitható, e kérelemnek jelen alakjában hely nem adatik

17. szám.

A homorogi egyház előljárói iskola épitésre, vagy a gyámintézeti, vagy az e. megyei pénztárból 500 frt kölcsönt kérnek.

Mivel az e. megye házipénztárában pénz nincsen, a gyámi intézeti pénztár felett pedig annak választmánya intézkedik, e kérelem nem teljesithető.

18. szám.

A m.-gyoroki ref. egyház, annak felemlitése mellett, hogy a hozzá filiaként tartozó Kovaszincz, Kuvin, Ménes, Kladova, Otros, Berzova, Paulis, Gros és Lippa kincstári tulajdont képező községekben, a tagositás folyamatban van: felkéri e. megyei gyülésünket, hogy közbenjárása által a kincstári jószágigazgatóságtól, a tagositás alkalmából részére egy telek föld adományozását eszközölje ki.

E. megyei gyülésünk bizalomteljes tisztelettel keresi meg a magy. kir. pécskai jószágigazgatóságot, hogy tekintettel a felhozott körülményre, s tekintettel $183^2/_6$. országgyülési törvényre, a folyamatban levő tagositás alkalmából, a m.-gyoroki ref. egyházat, annak lelkészét és tanitóját földadományban részesiteni kegyeskedjék.

19. szám.

Német-peregi leány-egyház a végett keresi meg e. megyei gyülésünket, hogy közbenjárása által a magy. kir. pécskai kincstári jószágigazgatóságnál eszközölné ki azon kérelme teljesitését, miszerint a m. kir. kincstár által, a telepitvényesekről szóló országos törvény értelmében, részére templom, iskola, faiskola és temető hely, s az iskola fenntartás és a tanitói fizetés biztositására 5 hold föld adományoztassék.

E. megyei gyülésünk tisztelettel keresi meg a magy. kir. pécskai jószágigazgatóságot, a maga részéről is kérvén, a német-peregi leány-egyház méltányos és törvényben gyökerező fentebbi kérelmének teljesitését.

20. szám.

A szakálli egyház, a földbirtoka után reá alig elviselhető teherként nehezedő vizszabályozási költség alóli felmentetését és állam-segélyben való részesittetését kéri.

Mivel az ártérül felvett földek osztályozása után, az egyszer megállapitott vizszabályozási költséget, a körülmények tudása szerint változtatni nem lehet, — de meg, mert ez nem is áll e. megyénk hatáskörében: utasitja e. megyei gyülésünk a szakálli egyházi előljáróságot, hogy e bár terhes, de birtoka értékét emelő költséget pontosan fizesse; másfelől értesiti a felől, hogy a szakálli egyházat, az állam-segélyből állandóan segélyezendő egyházak sorába vette fel, s terjesztette az e. kerületi közgyülés elé.

21. szám.

A lelkészi egyesület, mivel az ujabban megerősitett gyámintézeti alapszabályban vezérelvként vonul át, hogy 1876. jan. 1-től fogva e. megyénkben minden ujonnan választott lelkész, a kegyeleti évet helyettesitő átalányt minden esetben már vagy az elhunyt elől családjának, vagy ennek nem létében, a gyámintézetnek kifizetni köteles, — még is ezen elv alkalmazásánál az alapszabály 6-ik §-ban csak az elhalás esete van betűszerint felvéve, s a más e. megyébe távozás és lemondás esete pedig elhallgattatott; — felkéri e. megyei gyülésünket, hogy az alapszabály szellemének megfelelőleg, mint egy magyarázatúl, az alapszabály 6. §-át a következő szövegezésben: „Ha a gyámintézet valamely tagja eltávozik más egyházmegyébe, — lemond, vagy ugy hal el, hogy sem özvegyet, sem gyámdijra jogosúlt árvát nem hagy hátra" stb. erősitse meg: és ezzel kapcsolatban az ujonnan választott b.-böszörményi lelkészt, azon feltétel alatt erősitse meg, hogy ő, a fentebbi szabály értelmében, e kegyeleti átalánynak, a lelkészi gyámpénztárba leendő befizetésére köteleztetik;

e. megyei közgyülésünk, a lelkészegyesület ezen kérelmét, természetesnek, sőt az alapszabály vezérelvéből elengedhetlenül következőnek tartván, a gyámintézeti alapszabály 6. §-át a következő szövegezésben „Ha a gyámintézet valamely tagja eltávozik más egyházmegyébe, — lemond, vagy úgy hal el, hogy sem özvegyet, sem gyámdijra jogosult árvát nem hagy hátra" — erősiti meg s teszi azonnal kötelező erejüvé; önként értetvén, hogy e szabály értelmében a B.-Böszörménybe ujonnan választott, de e. megyei gyülésünk által még meg nem erősitett lelkész azon kötelezettséggel fog lelkészi állomásán megerősittetni, hogy ő, az esedékes kegyeleti átalányt, a lelkészi gyámpénztárba befizetni tartozik.

22. szám.

Tabajdi Lajos, Szatmár-Németibe elválasztott lelkész, — az első osztályu részvénydij folytonos fizetése mellett e. megyénkből eltávozása után is tagja kivánván maradni gyámintézetünknek, e. megyei végzésben kéri kimondatni, hogy a fentebbi kötelezettség teljesitése mellett ő továbbra is a n.-szalontai ref. e. megyében levő lelkészi gyámintézetnek tagja, s mint ilyen annak jótéteményében jogosan részesülend.

E. megyei gyülésünk készséggel teljesiti folyamodó kérését, és jelen végzésben meg is nyugtatja őt, hogy részvénydij pontos fizetése mellett továbbra is e. megyei gyámintézetünk tagjául tekintetik, — annyival is inkább, mert az alapszabály 9. §-a szerint, még a ki a „lelkészi hivatalról lemondott is, részvénydijának pontos fizetése által családját a gyámintézet jótéteményiben részesitheti.

23. szám.

Beterjesztetett a b.-böszörményi lelkészválasztásról vezetett jegyzőkönyv, mely szerint, a törvényes kellékek megtartása mellett, a f. évi február 27-én megejtett lelkészválasztás alkalmával, Balog Ambrus 115, Bedrich Lajos 17 szavazatot nyert.

E. megyei gyülésünk ezen törvényes választást helybenhagyja, — s ennek alapján Balog Ambrust a 21. — 1876. számú e. megyei végzésben foglalt kötelezettség mellett, — a b.-böszörményi lelkészségben megerősiti.

24. szám.

A sarkadi ref. egyháztanács helybenhagyás és megerősités végett beterjeszt három fi, és két leánytanitója módositott, s egy ujonnan szervezett fitanitóság dijlevelét, — melyekben a tanitói fizetést képező búza köblönként 8 frtjával az árpa köble 4 frtj. a tűzifa öle 10 frtjával változtatik pénzfizetéssé s az eddig akademika promócziót képezett rektorság, állandó tanitósággá változtatván, a leánytanitósággal egyenlő fizetésüvé tétetett, az ebből fenmaradt rész, az egyházi közköltségből kiegészitve negyedik fitanitóság szervezésére fordittatik.

E. megyei közgyülésünk örömmel üdvözli a sarkadi egyházi elöljáróságot ezen a tanügy emelését czélzó intézkedéséért, — s a három példányban beterjesztett módositott fizetéseleveleket, az e. megye levéltárában levő régibb fizetésleveléllel egybehasonlitva, azokat mint előnyösöket, az e. kerületi szabályrendelet értelmében 5 évi időtartamra a maga részéről helybenhagyja, s végleges megerősités végett pártolólag terjeszti fel a tiszántúli e. kerület közgyülésére.

25. szám.

Az okányi egyházi elöljáróság, megerősités végett beterjeszti belhivatalnokainak, — u. m. a lelkésznek, — továbbá a fi- és leánytanitónak, a szabadiskolázás folytán módositott dijlevelét, — végre az ujonnan szervezett vegyes iskolatanitó fizetés levelét.

Örömmel üdvözli e. megyei gyülésünk, az okányi egyházi elöljáróságot, ezen nemes irányu müködésében, — s a 3-3 példányban — a régiek csatolása mellett — beterjesztett dijlevelet, midőn a maga részéről helybenhagyja, pártolólag terjeszti azokat fel végleges megerősités végett a tiszántúli egyház kerület közgyülésére.

26. szám.

Daróczi Dániel, ki a f.-tóthi egyházban, a lelkésztanitói teendők végzésével, esperesileg ideiglenesen megbizatott, — gymnasiumi, theologiai tanfolyamról, és rektoriáról szóló bizonyitványai csatolása mellett, — ezen e. megyébe bekebeleztetését, s a f.-tóthi lelkésztanitóságban leendő megerősittetését kéri.

A csatolt bizonyitványok alapján Daróczi Dániel e. megyénkbe bekebeleztetik, s a f.-tóthi lelkésztanitóságban megerősittetik.

27. szám.

Az e.-gyaraki egyház elöljárói, a 11. — 1875. sz. azon e. megyei végzést mely a lelkészséggel egyesitett tanitóság fizetéséből fenmaradó fél részt, a templomépitési tőkéhez csatoltatni rendeli, — oda módosittatni kérik, hogy ezen tanitói fizetés fele, az egyház folyó szükségei fedezésére fordittathassék;

ezen kérelem, mint a 11. — 1875. e. megyei, — és 247. — 1875. sz. e. kerületi végzéssel ellenkező nem teljesittetik.

28. szám.

Helybehagyás és megerősités végett beterjeszti a b.-böszörményi egyház elöljárósága kisebb fitanitósága javitott dijlevelét;

mivel e tanitói fizetés javitása, egyfelől az iskoláztató szülék kizárólagos terheltetésével, — tehát a legméltánytalanabb eljárás szerint — történt; — másfelől, az ünnepi követség javadalmának a tanitói fizetéshez lett csatolása által, — a mely intézkedés pedig a mellett hogy helytelen, egyszersmind a debreczeni főiskolában tanuló ifjak jótéteményének illetéktelen elvonása is, — a beterjesztett fizetétés levelet nem erősiti meg e. megyei gyülésünk, s arra ezuttal nem is rendel tanitót; — végül utasitja e. megyénk a b.-böszörményi egyházi elöljáróságot,

hogy kisebb fitanitója fizetését méltányosabb alapon, — pl. az egyház közjövedelméből javitsa.

29. szám.

Az okányi egyházi elöljáróság, eddigi leánytanitóját Szőke Jánost a fitanitóságban, — szakálli tanitó Kiss Gábort a leánytanitóságban, b.-böszörményi kissebb fitanitó Kopányi Györgyöt pedig, az ujonnan szervezett vegyes iskola tanitóságban megerősittetni kéri;

Szőke János az okányi fi-, — Kiss Gábor a leány-, — Kopányi György a vegyes iskolatanitóságban, ideiglenes tanitókként megerősittetnek; — tudtokra adatván, hogy a 70. — 1875. sz. e. megyei végzés értelmében a tanitóképességi vizsgát ezen év folyamán mulhatlanúl tegyék le.

30. szám.

A tanitói változások következőleg eszközöltettek:

Tenkére fitanitóúl, — ideiglenes minőségben Balogh József harsányi leánytanitó, — Csermőre Szücs Ferencz b.-sebesi tanitó, — B.-Sebesre, — ideiglenes minőségben — Salamon Ferencz kis-uj-peregi tanitó, — K.-Uj-Peregre Izsó Károly rendeltettek.

31. szám.

A harsányi egyház elöljárósága, száldobágyi tanitó Csíkos Mihályt, — kit esperesi beleegyezés mellett választott — leánytanitóúl, ezen állomásában megerősittetni s e. megyénkbe bekebeleztetni kéri;

Csíkos Mihály a harsányi leánytanitóságban, — ideiglenes tanitóként megerősittetik s e. megyénkbe bekebeleztetik.

32. szám.

Török Gyula okleveles tanitó, ki pályázat utján és esperes beleegyezéssel választott n.-szalontai központi leányiskola tanitóvá, megerősittetését s bekebeleztetését kéri.

Török Gyula tanitói oklevele alapján, mint rendes tanitó kebeleztetik be e. megyénkbe s erősittetik meg a n.-szalontai központi leányiskola tanitóságban.

33. szám.

Kapéry Károly, ki másfél év óta van Tárkányban kántortanitóként alkalmazva, — állomásán végleges megerősittetést kér;

mivel Kapéry Károly, a 45. — 1875. sz. e. m. végzésben, rendes tanitóként lett nevezett állomásán megerősitve, e tekintetben ujabb intézkedés nem szükséges.

34. szám.

Elnöklő esperes jelenti, hogy a 66. — 1875. sz. e. m. végzésben, az e. megyénk részéről elfogadott népiskolai tantervnek, a meglevő egyes iskolákba leendő részletes beosztásával megbizott tanitók, — azon okból, mert a tantervben megjelölt tankönyveket nem ismerik, s idő rövidsége miatt nem is tanulmányozhatják, — s e tantervnek, mint a legfőbb paedagogikai elvbe ütközőnek foganatositásához segédkezet nem örömest nyujtanak, — ezen e. megyei megbizatás alóli felmentetésöket kérik;

e nyilatkozat sajnos tudomásul vétetik; s e fontos tárgyban, a czélhoz vezető intézkedés megtételére a választandó e. megyei tanügyi bizottság kéretik fel.

35. szám.

A kis-peregi egyház elöljárósága, hiteles másolatban beterjeszti, a Tabajdi József iskolai alapitványát, mely szerint a n.-zerindi jegyző, Tabajdi József, —

K.-Peregeni 13 éves hivataloskodása emlékéül, — az általa meghatározott kezelés mellett — 10 köböl árpából álló alapitványt tesz tanügyi czélra;

e. megyei gyülésünk örvendetes tudomásul veszi ezen iskolai alapitványt, — s midőn egyfelől Tabajdi Józsefnek, ezen nemes czélu tettéért köszönetét nyilvánitja, másfelől felhivja a k.-peregi egyházi elöljáróságot, hogy a Tabajdi József iskolai alapitványát, az alapitó levél értelmében kezelje, s arról évenként tegyen jelentést az e. megye elnökségéhez.

36. szám.

Tenkei leánytanitó, Szabó Lajos, — ki 1874. november 1-től, 1875. november 1-ig F.-Tóthon lelkésztanitóként volt alkalmazva, a fizetését képezett hivatali föld egy részének faraktárul lett felhasználtatásáért, — a beterjesztett becsülevél alapján, — a f.-tóthi egyház-gondnokokon kártéritést követel;

folyamodó utasittatik, hogy e követelését, — melyet per uton kezdett meg, — per utján érvényesitse.

37. szám.

Debreczeni József, ki a tenkei fitanitóságban helyetteskénti, az illető egyháztanács beleegyezésével, — úgy lett alkalmazva, — hogy elődje, Diószegi Dániel, özvegyétől, lakást, teljes ellátást, és havonként 8 frt dijazást nyer, — miután csak pénz-fizetését kapta meg, — s mivel lakást és teljes ellátást csak két hónapon át kapott az özvegytől, s továbbra az ezt megtagadta: a részére biztositott lakás és teljes ellátás czimén kárpótlást kér.

Mivel Debreczeni József, a tenkei egyházi elöljáróság szavatossága mellett állittatott be, — a fentebbi dijazás kikötésével, — helyettes tanitóságába: utasittatik a tenkei egyház elöljársága, hogy azon időtől fogva, midőn Diószegi Dánielné a helyettes tanitótól a lakást és teljes ellátást megtagadta. — e lakás és teljes ellátás költségét a helyi viszonyok szerint állapitsa meg, és azt, a rendes tanitó még bentlevő fizetéséből levonván, — helyettes tanitó Debreczeni Józsefnek, fizesse ki.

38. szám

Olvastatott a lelkészi gyámintézet pénztáráról, elnök és pénztárnok által beterjesztett jelentés, — mely szerint az 1875. évi deczember 31-diki zárlat alkalmával a gyámintézeti pénztár a következőleg állott:

A) **Bevétel.**

1. Számadás vizsgálatkor pénztári maradvány	11212 frt 76 kr.		
2. Egyesektől s egyházaktól 1875. ápr. 1-től decz. 31-ig kamat	495 „ 12 „		
3. Szalontai takarékpénztártól 1875. ápr. 1-től decz. 31-ig kamat	265 „ 69 „		
4. Lelkészek betétje 1875. április 24-től deczember 31-ig	177 „ 75 „		
5. Mezei Ferencz évi adománya	6 „ 30 „		
6. F.-gyarmathi egyháztól gyülés kitartási váltság czimén	50 „ — „		
Összesen	12207 „ 62 „		12207 frt 62 kr.

B) **Kiadás.**

1. Gyámdij osztalék 1875. április 24-diktől deczember 31-ig	620 „ 60 „		
2. Pénztárnoki fizetés és irodai átalány . .	40 „ — „		
3. Alapszabály nyomatás	8 „ 88 „		
Összesen	669 frt 48 kr.		669 frt 48 kr.
E kiadás levonása után pénztári maradvány			11538 frt 14 kr.

Ebből:

1. Egyeseknél és egyházaknál elhelyezett 10% tőke	6321 frt 37 kr.
2. A szalontai takarékpénztárban elhelyezett 9% tőke	4589 frt 90 kr.
3. 1875. előtti hátrány betétekben	101 frt 79 kr.
4. „ „ „ kamatokban . . .	289 frt 5 kr.
5. 1875. április otai hátrány betétben . . .	37 frt — kr.
6. „ „ „ „ kamatban . . .	199 frt 3 kr.
Összesen	11538 frt 14 kr.

E választmányi jelentés örvendetes tudomásul vétetik.

39. szám.

E. megyei pénztárnok Nagy Péter, beterjeszti a házi-pénztárról vezetett számadását, ugy az $187^4/_5$-ik évről, mint az $187^3/_4$-ről, — mely az ő betegsége miatt még e. megye gyülésileg megvizsgálva nem volt; — e számadások megvizsgálására s jelentésüknek még ezen gyülés folyama alatti beterjesztésére Bán József és Balog István bizatnak meg, — kik is a vizsgálat eredményét jelentésökben a következőkben tüntetik fel

A. $187^3/_4$-ben

Bevétel.

1. A mult $187^2/_3$. évről pénztári maradvány		905 frt 50 kr.
2. Hátrányokból befolyt		28 frt 35 kr.
3. Közköltségből		207 frt 93 kr.
4. Változási és bekeblezési dijból		36 frt 75 kr.
5. 800 frt tőke 6% kamatja		48 frt — kr.
Összesen		1226 frt 53 kr.
Kiadás volt 18 tétel szám alatt		303 frt 16 kr.
mely levonatván, maradvány		923 frt 37 kr.
6. Hátrány-tartozás összesen		111 frt 95 kr.
Igy a pénztár állása $187^3/_4$. év végén		1035 frt 32 kr.

B. $187^4/_5$-ben

Bevétel.

1. Maradvány $187^3/_4$-ről		923 frt 37 kr.
2. Hátrányból befolyt		37 frt 80 kr.
3. Közköltségből		187 frt 83 kr.
4. Változási és bekeblezési dijból		29 frt 40 kr.
5. 800 frt tőke 6% kamatja		48 frt — kr.
Összesen		1226 frt 40 kr.
Kiadás volt 26 tétel szám alatt		382 frt 38 kr.
mely levonatván, maradvány		844 frt 2 kr.
6. Hátrány-tartozás van		160 frt 25 kr.
Igy a pénztár állása $187^4/_5$. év végén		1004 frt 27 kr.

megjegyzik végül, hogy e számadások a legjobb rendben, pontosan vannak vezetve, tételenként kellő nyugtákkal ellátva;

e. megyei gyülésünk a beterjesztett számadást helybenhagyja, megerősiti, s e. megyei pénztárnok Nagy Péter, midőn egyfelől köszönetnyilvánitása mellett az $187^3/_4$. és $187^4/_5$. évekről a számadás terhe alól felmenti, — másfelől utasitja,

hogy jövőre a kikölcsönzött pénzek után 10% kamatot vegyen, e végből haladéktalanul szóllitsa fel az adósokat, s kik e kamat fizetésére hajlandók nem lennének, azoknak a pénzt mondja fel, s másoknál helyezze azt el. Végül figyelmeztetik a pénztárnok, hogy a hátrány tartozások után a mai napig 6%, jövőben pedig 10% késedelmi kamatot számitson.

40. szám.

Vincze Károly sarkadi, — Fábián László geszti születésü, Debreczenben a ref. gymn. II-ik osztályába járó szolgatanulók, — iskolai bizonyitványaik csatolása mellett, — a n.-szalontai e. megye alapitványára leendő felvétetésöket kérik.

Vincze Károly és Fábián László szolgatanulók, beterjesztett iskolai bizonyitványaik alapján, ezen évben felvétetnek a n.-szalontai e. megye nevezett alapitványára, s annak kamataiban egyenlően részesitendőknek határoztatnak.

41. szám.

Az e.-gyaraki egyház elöljársága felkéri e. megyei gyülésünket, hogy Tömő János egyháztagnak, azon tetteért, miszerint ipát, Fónyad Sándort, 300□" területü puszta telkének, iskola fundusként az e.-gyaraki egyház részére lett adományozására birta, — erkölcsi elismerést nyilvánitson, — s birja őt arra, hogy az adományozott telekhez tartozó 20□" területet is dijtalanul engedje át a nevezett czélra;

e. megyei gyülésünk mielőtt e tárgyban véleményt nyilvánitana, utasitja az e.-gyaraki egyházi elöljáróságot, hogy az adományozott iskolahely adomány levelét, illetőleg telekkönyvi átiratási engedélyét hozzá terjessze be, már csak azért is, hogy az e.-gyaraki egyház tulajdonjoga tisztán álljon.

42. szám.

A sonkolyosi anya-egyház, — a német-peregi, és nyégerfalvai leány-egyházak, — továbbá Diószegi Endre elnyomorodott lelkész és Szőllősi Mihály sonkolyosi tanitó, az állam-segélyben való részesittetésökért folyamodnak e. megyei gyülésünkhöz;

Sonkolyos, Német-Pereg, és Nyégerfalva, az állam-segélyből leendő állandó segélyezés végett terjesztettek fel az e. kerületi közgyülésre; — Diószegi Endre és Szőllősi Mihály pedig, az állam-segély kiosztása alkalmával fognak e czélból ajánltatni e. megyei gyülésünk által.

A 3. 4. 5. 6. 7. 13. 24. 25. számokat f. évi április 5-én, a többi számokat pedig április 9-ikén N.-Szalontán hitelesitették Ercsey Sándor, Nagy Sándor, Fónagy László.

Mind e számokat jegyzette Szél Kálmán.

Tárgymutató.

1. Bölöny Sándor a tanácsbiróságról lemond, s ennek betöltése elrendeltetik.
2. Tabajdi Lajos az aljegyzőségről lemond, s ennek betöltése elrendeltetik.
3. A heves n.-kunsági 54—1872. sz. inditvány,
4. A lelkészi fizetés minimuma,
5. Az államsegély kiosztása,
6. Az énekes könyv,
7. Az egyetemes nyug- és gyámintézet

tárgyában e. megyei határozat.

8. Esperesi jelentés.
9. Az egyházlátogatási jegyzőkönyv nyomán határozat.
10. A 26—1875. sz. zsadányi vádpanasz mellőztetik.
11. A n.-zerindi templomépitési alap ügyében ujabb határozat.
12. Kincses Pál tamásdai lelkész ellen beadott vádpanasz vizsgálására e. megyei küldöttség megy.
13. Gál Mihály kérelme nem teljesittetik, fellebbez az e. kerületre.
14. Sipos Imre a beadott vádpanasz alapján megdorgáltatik, az e.-gyaraki e. elöljáróság megrovatik.
15. Tárkányban a rendes lelkészválasztás elrendeltetik.
16. B.-Zerindnek a lelkészi s tanitói fizetés csonkitása nem engedtetik meg.
17. A homorogi egyház kölcsönt nem nyer.
18. A m. k. pécskai jószágigazgatóság felkéretik, hogy az m.-gyoroki egyházat a tagositás alkalmából földadományban részesitse.
19. A m. k. pécskai jószágigazgatóság felkéretik, hogy a német-peregi leány-egyházat a telepitvényes törvény értelmében földadományban részesitse.
20. A szakálli egyház a vizszabályozási költség alól fel nem menthető, államsegélyben való részesittetés végett ajánltatott.
21. A lelkészi gyámintézet alapszabályának 6. §-a ujabb szövegezésben.
22. Tabajdi Lajos sz.-némethi lelkész részvénydijának fizetése mellett e. megyei gyámintézetünk tagja marad.
23. Balog Ambrus a b.-böszörményi lelkészségben megerősittetik.
24. Sarkadi tanitók módositott dijlevele, valamint az ujonnan szervezett tanitói fizetéslevél 5 évre megerősittetik.
25. Az okányi belhivatalnokok fizetéslevele megerősittetik.
26. Daróczi Dániel az f.-tóthi lelkésztanitóságban megerősittetik.
27. Az e. gyaraki egyháznak a 11—1875. sz. e. m. végzéssel ellenkező kérelme nem teljesittetik.
28. A b.-böszörményi kisebb fitanitóság javitott dijlevele nem erősittetik meg.
29. Szőke János, Kis Gábor, Kopányi György ideiglenesen megerősittetnek az okányi, leány, és vegyes isk. tanitóságban.
30. Tanitói változások.
31. Csíkos Mihály harsányi leánytanitó ideiglenesen megerősittetik.
32. Török Gyula n.-szalontai leánytanitó megerősittetik.
33. Kapéry Károly tárkányi tanitó megerősittetik.
34. A népiskolai tanterv részletes beosztásával az e. megyei tanügyi bizottság bizatik meg.
35. Tabajdi József iskolai alapitványa beterjesztetik, róla évenként jelentés teendő.

36. Szabó Lajos követelését per utján érvényesitse.

37. A tenkei egyházi előljáróság a helyettes tanitó fizetését a rendes tanitó fizetéséből fizesse ki.

38. Jelentés a lelkészi gyámintézetről.

39. Jelentés az e. megyei pénztárról.

40. Vincze Károly, Fábián László szolga tanulók az e. megye alapitványára felvétetnek.

41. Az e.-gyaraki egyház adományozott iskola-telke telekkönyvi átirási engedélyét terjessze be.

42. Sonkolyos, Német Pereg, Nyégerfalva, Diószegi Endre és Szőllősi Mihály államsegélyért folyamodnak.

Nyomatott Gyulán, Dobay Jánosnál. 1876.